

Klimaborger- samlingens anbefalinger

og dokumentation af processen

KLIMABORGERSAMLING
GREVE KOMMUNE

Samlede anbefalinger og procesdokumentation

Klimaborgersamling i Greve Kommune

Redaktion

Greve kommune og klimaborgersamlingens
tredjepartssekretariat ved We Do Democracy.

Indhold

We Do Democracy, Klimaborgersamlingens ekspertgruppe,
Greve Kommune og Klimaborgersamlingens deltagere.

Layout

Daniel S. Larsen, Greve Kommune

Greve Kommune

Center for Teknik & Miljø

For henvendelse vedrørende Klimaborgersamlingen:

Kontakt	Julie Torsbjerg Lyng
Telefon	43 97 92 66 / 21 13 18 03
Mail	jly@greve.dk
Web	www.greve.dk/klimaborgersamling

**Greve
Kommune**

Teknik & Miljø

Indhold

Indledning	6
Borgersamlingens medlemmer	7
Læsevejledning	9
Del 1 - Introduktion	10
Klimaborgersamlingens opgave og mandat	11
Resumé af anbefalingerne	12
Validering	14
Ekspertgruppens udtalelse	15
Del 2 – Borgersamlingens anbefalinger	16
Vores vision	18
Vores værdier	20
Mød Jacob fra borgersamlingen	22
Greve – byen med størst fokus på bæredygtige boliger	25
1.1 Mere klimavenlig opvarmning	26
1.2 Egenproduktion af vedvarende energi til kommunens og industriens ejendomme	27
1.3 Byplanlægning i kommunen	28
1.4 Byg og renovér bæredygtigt	29
Mød Alice fra borgersamlingen	30
Grøn omstilling via livsstilsændringer	33
2.1 Greves grønne køkken	34
2.2 Reparationscaféer	35
2.3 CO ₂ -markedsdag for borgere og erhvervsliv	36
2.4 CO ₂ -mærkning	37
Mød Anders fra borgersamlingen	38
Greve – det grønne fyrtårn	41
3.1 Klimaservice enhed – rådgivning og vejledning	42
3.2 Nye, brede politikker	43
3.3 Erhvervspartnerskaber og-politik om energi, areal og transport	44
3.4 Grønne, lokale initiativer	45
3.5 Løft budgetloftet	46
3.6 Klimakommunikation	47
3.7 Klimainddragelse	48
Mød Nina fra borgersamlingen	50

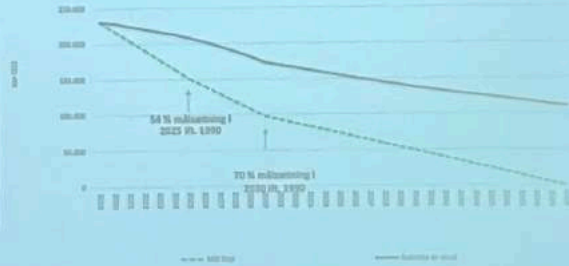
Prognose for fremtidig udledning:

Klimahandlingsplanen skal underbygge forslag til indsatser, der sandsynliggør lavere, hurtigere, hurtigere, og reduceres udledning

Inden 2025 på 58 tusind tons CO₂

Inden 2030 på 75 tusind tons CO₂

Inden 2050 på 111 tusind tons CO₂

REVE
YA ASUM

ord 4

På vej mod CO ₂ -neutral mobilitet	53
4.1 Kommunale biler er elbiler	54
4.2 Kommunens leverandører skal benytte CO ₂ -neutrale transportmidler	55
4.3 Elektrificering af offentlig transport i Greve Kommune	56
4.4 Hjælp de bløde trafikanter	57
4.5 Adgang til at lade sin bil	58
4.6 Nedsættelse af hastigheden på motorvejen	59
Mød Peter fra borgersamlingen	60
Natur-ligvis Greve	63
5.1 Mere vild natur og skovrejsning i Greve	64
5.2 Natur og byggeri	65
5.3 Udforskning af havets grønne og klimavenlige potentiale	66
5.4 Levende hegn og CO ₂ -optagende, vilde haver	67
5.5 Vilde vejrabatter	68
Mød Else fra borgersamlingen	70
Del 3 – Dokumentation	72
Rekruttering til borgersamlingen	73
Tilmelding	73
Lodtrækning	73
Frafald og supplerings	75
Endelige sammensætning	76
Borgersamlingens arbejdsproces	78
Lancering	78
Politisk behandling	79
Digitale proces og understøttelse	79
Oversigt over Klimaborgersamlingens møder	80
Eksterne bidrag	82
Ekspertoplæg	82
Skriftlige bidrag fra greveborgere	83
Holdet bag	84
Arbejdsgruppe	84
Ekspertgruppe	84
Procesværter	85

Indledning

Borgersamlingens medlemmer

Alice Margit Kristensen Nielsen

Alice Marianne Pedersen

Anca Jensen

Anders Norddal Jendresen

Andreas K Berg

Annemette Hasselbalch Larsen

Annette Grundahl

Bent Thorvig

Berit Laybourn

Bjarne Mejer

Conny Høby

Dennis Melhedegaard Olsen

Dorit Yvonne Liljegren Schultz

Elo Hansen

Else Strange

Erik Bræstrup

Eskild Sune Herskind

Etti Heelund Larsen

Gustav Andersen

Hartmut Pahlmann

Ingebritt van der Poel

Jacob Elmkjær

Malte Hjalholt

Martin Kirk

Martin Uth Møller

Nina Milling Riiser

Per Reinholdt

Peter Amtorp Burchardt

Rasmus Falkenberg

Silvia Kracun

Søren Palle Jensen

Thomas Taeger

Tina Greve Mathisen

Tine Spuur Stivang

området:

I den nuværende kommuneplan²³ er normen, at der afsættes 1,5 parkeringsplads pr. villa og pr. rækkehus.

Kommunen opdaterer en illustration/vision over vejstrukturen i forbindelse med planen, som udarbejdes hvert 4. år²⁴.

Kommunen har udarbejdet en cykelstiplan, der udpeger "cykelkorridorer", som kan findes på greve.dk - [handlingsplanen kan findes her](#) (læs f.eks. side 9 og side 10). Cykelstiplanens udpegelser har ligget til grund for en ansøgning til en statslig cykelsti i 2021, hvor kommunen har fået tilskud til to cykelstier. Derudover er der ved at blive et samarbejde i regionen og med Gate21 om tværgående mobilitetsanalyser og planer (særligt gode stiftforbindelser til cykelpendling) og andre tiltag til fremme af cykeltransport og for at reducere biltransitkørslen. Der forventes analyser

Greve Kommune er trafikbestiller hos Movia, hvilket indebærer, at kommunen er busdriften afhængigt af bustype samt er i tæt dialog med Movia om busser i kommunen. Ændringer i busdriften skal politisk vedtages. Ved busforhold, der skal tages højde for. Små ændringer er tilladte, men busserne skal når ind til en station et andet sted. Ændringer er også tværkommunale, hvorfor ændringer i busdriften skal være i overensstemmelse med de andre kommuner. Dette både ift. ruteoplægninger og busstoppesteder. Hvis der er ændringer i busdriften, skal der være en god grund til det.

leser ca 2 - linier er rettet: *leser ca 2 oplyselse*

- Transport
- Energi
- Landskab
- tekniske processer

Varme: naturlig et %

Samarbejde kommuner i mellem vedr. ændring af
langsigtede stationer

Købe La

Læsevejledning

Kære byråd – og øvrige interesserede

Du sidder nu med den samlede anbefaling fra Danmarks første klimaborgersamling. Rapporten er opdelt i tre dele med underafsnit, der kan læses uafhængigt af hinanden.

Den første del er introduktion til baggrunden for anbefalingerne.

Denne del er udarbejdet af Greve Kommune, rådgiverne We Do Democracy, der som tredjepartssekretariat udfører borgersamlingen, og en repræsentant fra ekspertgruppen. Her beskrives den opgave I som byråd havde stillet borgersamlingens deltagere, og dermed hvad anbefalingerne besvarer, foruden et resumé af anbefalingerne, validering af processen, og ekspertgruppens udtalelse om hvad der er vigtigt at have i tankerne, når man læser anbefalingerne.

Den anden del udgør Klimaborgersamlingens samlede anbefalinger og konkrete forslag.

Denne del er udarbejdet af borgersamlingens medlemmer. Det er deres perspektiv på en fortælling om Greve, der har været styrende for de værdier og prioriteringer, der ifølge borgersamlingen skal være retningsgivende for den CO₂-neutrale fremtid i Greve Kommune. Her finder I derfor borgersamlingens overordnede vision i besvarelsen af kerneopgaven, værdierne som de har udstukket for deres arbejde og deres resultat i form af anbefalinger med konkrete forslag og målepunkter.

Alle fem anbefalinger indeholder en drøm, hvad der omstilles væk fra og hen imod, og en række konkrete forslag og målepunkter. Klimaborgersamlingen anbefaler alle de konkrete forslag, men bemærk, at anbefalingerne er ikke opstillet i prioriteret rækkefølge, men det er forslagene. Forslagene under hver anbefaling er opstillet i den rækkefølge, som de har fået flest point i gennem en afstemning blandt borgersamlingens medlemmer. Prioriteringen er således et udtryk for den rækkefølge, som borgersamlingen ønsker forslagene opstillet i. Afslutningsvist skal det understreges at borgersamlingen anbefaler og beskriver, men de designer og beslutter ikke.

Den tredje del er dokumentation af processen.

Denne del er udarbejdet af tredjepartssekretariatet og Greve Kommune. Her kan I læse, hvordan lodtrækningen til borgersamlingen foregik, og hvordan medlemmerne af borgersamlingen blev sammensat. I kan også læse om borgersamlingens møder, den digitale understøttelse af processen og holdet bag borgersamlingen.

Den vil blive uddelt i kopi til jer i byrådet, men vil også være at finde på www.greve.dk/klimaborgersamling til øvrige interesserede sammen med al andet materiale, der indgik undervejs.

God læselyst!

Del 1

Introduktion

Klimaborgersamlingens opgave og mandat

Byrådet inviterede Klimaborgersamlingen til at hjælpe med at udvikle anbefalinger til følgende:

Vi har brug for din hjælp til at forestille os en fremtid i Greve Kommune, hvor vi sammen omstiller til en CO₂-neutral og grøn hverdag.

Hvordan kan vi hjælpe hinanden på tværs af vores kommune, lokale civilsamfund og erhvervsliv i arbejdet med at omsætte målet om CO₂-neutralitet til konkrete handlinger i hverdagslivet i Greve Kommune?

Hvilke forbrugsområder kan vi med fordel arbejde med og hvordan?

Igennem seks samlinger og et åbent dialogmøde har borgernes opgave og mandat været at undersøge og arbejde med kernespørgsmålet og endelig at udarbejde

anbefalinger til, hvordan de ser fremtidens CO₂-neutrale Greve ser ud og hvad der bør gøres, som kan hjælpe Greve i mål.

Byrådet har igennem processen været forpligtet til at støtte op om borgersamlingens arbejde og anbefalinger – uanset andre politiske dagsordner og strategier. Byrådet har desuden forpligtet sig til at komme med en tilbagemelding til borgersamlingen tre måneder efter lancering af anbefalingerne og igen efter et år, og når klimaplanen skal evalueres.

Byrådet er ikke forpligtet til at iværksætte og arbejde med alle anbefalinger, men er forpligtet til at forholde sig til samtlige anbefalinger i relevante fagudvalg samt redegøre for, hvordan anbefalingerne bliver fulgt – og eventuelt ikke fulgt.

Resumé af anbefalingerne

1

Greve – byen med størst fokus på bæredygtige boliger

Grøn energi og genanvendelse af materialer skal være en del af fremtiden i Greve Kommune. Et centralt fokus i realiseringen af denne fremtid er CO₂-neutrale bygninger og lokal produktion af vedvarende energi. Dette kan blandt andet ske i samspil mellem Greve Kommune, virksomheder og forsyningselskaber. Med konkrete forslag som oprettelse af en materialebank, fremme af renovering frem for nybyg og certificering af bygningsmassen mm. understøttes det cirkulære byggeri i denne anbefaling.

2

Grøn omstilling via livsstilsændringer

Klimaborgersamlingen ønsker at der i Greve Kommune udvikles nye adfærdsmønstre for hverdagen. Denne anbefaling sætter fokus på at opnå en fælles forståelse blandt borgerne i Greve om behovet for at reducere overforbrug. Denne forståelse faciliteres af konkrete forslag til at skabe nye adfærdsmønstre ved CO₂-mærkning af varer, etablering af reparationscafeer i kommunen, fokus på klimavenlig mad i skolernes kantiner og undervisning samt afholdelse af årlig "CO₂-neutralitets markedsdag".

3

Greve – Det grønne fyrtårn

Greve skal være en kommune som tilbyder de bedste rammer for et grønt lokalsamfund og selv viser vejen for at vælge de klimavenlige løsninger. Derfor stiller anbefalingen forslag om at kommunen understøtter og faciliterer lokale grønne initiativer hos både borgere, virksomheder og foreninger. Herunder ved indgåelse af klimapartnerskaber for at lette den grønne omstilling hos virksomhederne, ved udbredt klimakommunikation på tværs af arenaer i en kommunalt forankret Klimaservice enhed, ved vedtagelse af en grøn kommunal indkøbs- og udbudspolitik og meget mere.

4

På vej mod CO₂-neutral mobilitet

Transporten i Greve Kommune skal være CO₂-neutral og det skal understøttes af kommunens infrastruktur. Forholdene for bløde trafikanter skal fremmes, det eksisterende net af cykelstier moderniseres samt nye stisystemer etableres, så cyklen er det bedste transportvalg. Kommunens egen vognpark skal være fossilfri og el-ladestander opstilles ved alle kommunale bygninger og offentlige parkeringspladser for at fremme privatbilismens grønne valg. Klimaborgersamlingen anbefaler, at den offentlige transport i kommunen skal omlægges til el-drift, og at Greve Kommune i samarbejde med omegnskommuner arbejder for at sænke farten på motorvejen.

5

Natur-ligvis Greve

Greve skal være grønnere og vildere, og det skal skabes med aktiv deltagelse fra borgere, virksomheder og kommunen. Der skal tænkes i synergier, hvor klimaløsninger også skaber en mere mangfoldig natur, både i byggeri samt til lands og til vands. Eksisterende naturområder skal bevares og flere grønne områder udvikles med mere vild natur og biodiversitet.

Denne anbefaling stiller konkrete forslag såsom rejsning af mikroskove, grønne krav til bygherre, beplantning af vilde vejrabatter, frøbomber til nye tilflyttere og meget mere.

Daniel Steinvig

Konsulent og projektleder
We Do Democracy

Johan Galster

Partner og demokratirådgiver
We Do Democracy

Validering

Tredjepartsudtalelse - We Do Democracy

We Do Democracy har foretaget faciliteringen af Klimaborgersamlingen og har udgjort borgersamlingens uafhængige tredjepartsekretariat. We Do Democracy kan bekræfte, at borgersamlingen har fulgt OECD's internationale retningslinjer for deliberative processer jf. Good Practice Principles For Deliberative Processes for Public Decision Making.

Dette gælder i forhold til parametre som brug af åben invitation til alle borgere via e-Boks, brug af armslængdeprincip ved lodtrækning og brug af uafhængigt tredjepartssekretariat og nedskrevet tredjepartsaftale, åben offentlig og transparens proces, brug af uvildige eksperter og ekspertviden, antal medlemmer af borgersamlingen, antal dage til deliberation, opsætning af evaluering og forpligtigelsen fra Greve Kommunes byråd om at modtage og respondere på de endelige anbefalinger.

Borgersamlingens 36 repræsentativt udvalgte borgere har deltaget engageret i dialog med eksperter, interessenter, andre

borgere og med hinanden i udforskningen af, hvordan Greve tager skridt mod CO₂-neutralitet. Tilsammen har borgerne brugt omkring 1054 timer og bidraget med stor dedikation i opgaveløsningen, og udformet gennemarbejdede anbefalinger. De 36 borgere blev fundet ved åben invitation til alle borgere over 16 år ved brug af e-Boks og stratificeret lodtrækning. Tilsammen afspejler medlemmerne af borgersamlingen kommunens demografiske sammensætning på tværs af alder, køn, uddannelsesniveau og bopæl i kommunen.

Borgersamlingen udgør en repræsentativ mini-offentlighed og en fællessum af erfaringer, perspektiver, bekymringer og håb, der samlet findes i Greve på tværs af alder og livsanskuelser. Det er We Do Democracys samlede vurdering, at borgersamlingen har leveret en både nuanceret og afbalanceret anbefaling- med opbakning fra alle borgersamlingens medlemmer, hvoraf ingen valgte at benytte sig af muligheden for at benytte mindretalsudtalelser.

Ekspertgruppens udtalelse

Vi vil alle den grønne omstilling

Alexandra O'Sullivan Freltoft

På vegne af Ekspertgruppen

Når bæredygtighed debatteres i medierne, får man ofte indtryk af en stor samfundsmæssig splittelse. Men når vi sætter os sammen og lytter til hinanden, oplever vi, at vi faktisk er på samme side. Langt de fleste danskere vil den grønne omstilling. Det gælder også grevegenserne, og anbefalingerne taler deres tydelige sprog: Borgerne i Greve drømmer om en bæredygtig by, hvor det gode liv og det grønne liv forenes.

Denne samling af anbefalinger er et tydeligt eksempel på at bæredygtighed ikke behøver at være "enten eller", men kan være et "både og". Et eksempel kunne være forslaget om en lokal reparationscafé, der både sænker forbruget af nye ting og deres aftryk på kloden, samtidig med at den kan skabe et lokalt fællesskab, hvor folk kan møde hinanden på tværs.

Anbefalingerne er skrevet af helt almindelige borgere, der har fået input fra en række eksperter. Når man som beslutningstager eller nysgerrig borger læser forslagene, bør man have følgende in mente:

- 1. Anbefalingerne viser borgernes prioriteter.** Borgerne har selv valgt hvilke emner, de vil dykke ned i. Anbefalingerne er derfor ikke en udtømmende liste over alle grønne løsninger, men afspejler hvilke områder og temaer, der ligger borgerne på sinde.
- 2. Hold intentionerne for øje.** Anbefalingerne er fyldt med visioner og initiativer. Derfor er det vigtigt at holde sig intentionen i anbefalingerne for øje, frem for at fokusere på decimalerne i målepunkterne.
- 3. Grønt lys til grøn omstilling.** Borgersamlingens diverse sammensætning af lokale folk giver initiativerne en troværdig tyngde, og man bør som beslutningstager være åben og lydhør overfor de fremlagte anbefalinger.

Del 2

Anbefalinger

“

I Klimaborgersamlingen er der bred opbakning til og forståelse for, at den grønne omstilling kræver investeringer

Borgersamlingens medlemmer

Vores vision

Greve Kommune har rammerne for at gode liv kan leves. Vi har et aktivt foreningsliv, gode indkøbs- og transportmuligheder, gode stisystemer i dele af kommunen, og skønne naturarealer som skoven, stranden og havet. Greve er præget af en mangfoldighed af mennesker, bydele og boligtyper – og det er vores styrke.

Visionen for det liv vi gerne vil leve i en CO₂-neutral fremtid i Greve er, at:

Vi fortsat er den attraktive pendlerby, men i fremtiden vil vi også være kendt som et grønt fyrtårn, når det gælder reduktionen af CO₂-udledninger. Et fyrtårn, som kan vise vejen for omstilling til en CO₂-neutral hverdag for borgere, virksomheder og andre kommuner. Med klimaforandringerne har vi en bunden opgave på vores hænder, og vi ønsker, at Greve Kommune skal gå forrest!

Vi ønsker, at kommunen skal spille en aktiv rolle i udformningen af den CO₂-neutrale fremtid og

give alle i Greve mulighed for at blive en del af den. Kommunens mål skal være, at borgeren er med på den grønne omstilling. Kommunen viser tydeligt vejen, som det gode eksempel og støtter borgere og virksomheder på vores fælles grønne mission.

Greve skal gå forrest som holdspiller og bakke op om lokale grønne initiativer. Alle skal have mulighed for at leve et klimavenligt liv i Greve Kommune, et liv, der er gennemsyret af cirkulær økonomi. Greve Kommune skal, foruden selv at tage fat, bruge sin indflydelse til at italesætte den grønne omstilling i de fora, hvor Greve Kommune deltager.

I Klimaborgersamlingen er der bred opbakning til og forståelse for, at den grønne omstilling kræver investeringer. Vi henstiller til, at byrådet tager højde for denne prioritering i deres beslutninger, og at det på sigt forventes, at prisen på grønne løsninger vil falde i takt med at produktionen omstilles.

Derfor ønsker og drømmer vi om:

- et rigt liv, der ikke er præget af overforbrug, men som bærer præg af en adfærd blandt kommune, borgere og virksomheder, der er i balance med jordens ressourcer.
- at cirkulær økonomi bliver den nye økonomi i Greve. Omstillingen skal ske ved, at vi ikke alene ser på produkters pris, men at vi også køber ind med hensyn til produkters klimabelastning, og at der i Greve opstår et fællesskab om at genanvende materialer på tværs af borgere og virksomheder, så produkters levetid forlænges (reparationscaféer og byttebørs for frivillige/folkeskoleelever).
- udbygning af et grønt og bæredygtigt transportsystem.
- udrulning af grønne energikilder i hele kommunen.
- flere grønne naturområder skal etableres (skov og vild natur), som værner om biodiversiteten og som reducerer CO₂, foruden at Greve Kommune tager en aktiv rolle i at bevare og forbedre vores havliv og vandkvalitet i havet.
- at grønne, lokale fællesskaber kan spire til inspiration for borgere og andre kommuner.

Vores værdier

Fællesskab

Vi vil skabe en fremtid hvor der er mulighed for at indgå i et fællesskab, og hvor der er plads til forskellighed.

Udvikling

En fremtid hvor teknologi og udvikling støtter bæredygtighed og den grønne omstilling. Greve Kommune skal følge med teknologiudviklingen inden for klimavenlige løsninger, støtte og rådgive inden for de nye teknologier når nye projekter er igangsat eller borgere og virksomheder gerne vil indføre dem. Greve Kommune skal indgå samarbejde med andre kommuner og udviklingsfirmaer inden for klimavenlige løsninger.

Inddragelse

Borgerne og virksomhederne skal involveres mere og bedre i kommunes beslutninger og projekter ved at Greve Kommune rækker ud til borgere og virksomheder med de relevante informationer og modtager feedback.

Prioritering

Greve Kommune skal altid prioritere klimaet i kommunen projekter. Lige fra den tidlige fase af nye projekter, og når vi vælger projekter, firmaer og leverandører, der har en klimavenlig plan for udførelse af projekter og leverer bæredygtige løsninger.

Grønt initiativ

Greve Kommune skal udvise respekt for private grønne initiativer. Borgerne og virksomhederne skal støttes, når de kommer med fokus på klima ved at for eksempel rådgivning, være i tæt dialog og hjælpe til i det omfang det er muligt. Greve Kommune skal være kendetegnet ved at bakke op om lokale grønne initiativer.

ELSE

Joule

GREYF DAG

Handwritten notes on a document, including a table with columns and rows of text. The text is partially obscured but includes words like "GREYF DAG" and "Gullingur".

Mød Jacob fra borgersamlingen

Jeg har oplevet i Klimaborgersamlingen, at Greve Kommune har en stor mangfoldighed.

Der er mange synspunkter til hvordan klimaet er og det er en god ide at have en Klimaborgersamling. På den måde at vi her strækker fra ung til ældre. Desuden at der er mange forskellige perspektiver. Der er nogle som har andre synspunkter og interesser i hver sin retning.

Det er meget godt at høre andres holdninger og have deres forståelse for det. Man kan læse holdninger i en avis, men meningen bag læser man ikke på skrift. Det er meget godt at møde mennesket bagved.

Jacob
16-25 år
Hundige

#1

Anbefaling

Greve – byen med størst fokus på bæredygtige boliger

Vores drøm

Vi drømmer om, at Greve er selvforsynende og CO₂-neutral med el og varme til bygninger inden 2035.

Langt hovedparten af CO₂-udledning til vores bygninger, stammer fra valg af materialer og ikke drift. Derfor skal vi koncentrere os om mere cirkulære byggerier, og et øget brug af genanvendte- og genanvendelige materialer.

Vores omstilling

Vi vil bevæge os væk fra naturgas, olie og andre fossile brændstoffer- de skal udfases. "Døde" materialer som beton skal kun bruges, når det er nødvendigt.

Vi vil bevæge os henimod, at alle kommunens bygninger (private, industrien og kommunale) er blevet klimaneutral inden 2035.

Greve Kommune skal sætte ambitiøst mål for at producere mere klimavenligt energi lokalt via solceller.

Greve Kommune skal kun bruge klimaneutral/ grøn energi og varmepumper til opvarmning.

Ved renovering og nybyg anvendes levende materialer (træ, hør, hamp etc.) hvor det er muligt.

Branding af kommunen som klimavenlig, f.eks. med mål om 10% af bygningsmassen er svanemærket eller al nybyg (eller anden genkendelig certificering eller klasser).

1.1 Mere klimavenlig opvarmning

Opvarmning af bygninger skal overgå til fjernvarme og/eller central jordvarme (alternativt til varmepumper).

I mindre landsbysamfund skal der arbejdes for udvikling af centrale vertikale jordvarmeanlæg. Modellen eksisterer i dag i Tune NØ, og man kan drage erfaring derfra.

Vi skal fremskynde etablering af lokal produktionsenhed i forbindelse med Mosede spildevandscenter, så vi kan gå bort fra køb fra andre produktionssteder hvor der bruges fossilt brændsel.

Ligeledes skal der arbejdes målrettet for at de forsyningsselskaber som leverer energi til Greve Fjernvarme, går bort fra brugen af fossile energikilder.

Målepunkter

Ca. 46% af bolig/erhverv opvarmes i dag (2022) med naturgas, og ca. 9,6% fra fjernvarme. Fjernvarmen i dag kommer med tilskud fra ca. 25% fossilt brændsel (gas/kul), og den andel skal udfases.

Inden 2030 skal 90% af husstande, der har mulighed for fjernvarme, være tilsluttet et fjernvarmenet.

Inden udgangen af 2030 skal forsyningsselskaber som leverer varme til fjernvarmeselskaberne, være overgået til CO₂-fri energikilder.

I de mindre landsbysamfund skal muligheden for centrale, vertikale jordvarmeanlæg undersøges. Der skal iværksættes en undersøgelse, som kortlægger potentialet og CO₂-besparelsen inden 2023. Iværksættelse efter undersøgelse skal opstartes senest 3 år efter.

Modtagere

Byrådet
Borgere
Forsyningsselskaberne

1.2 Egenproduktion af vedvarende energi til kommunens og industriens ejendomme

Fokus på bygningers egenproduktion af energi ved solceller.

Greve Kommune skal undersøge og vurdere, hvor stor en andel af kommunens tage, der kan anlægges solceller på. Kommunen skal facilitere muligheden for fælles indkøbsaftaler og installation, som gør det lettere og billigere at installere solceller. Kommunen skal undersøge hvad der kan gøre etableringen og driften mere rentabel, for eksempel muligheden for at aftage overproduktion af energi fra solceller.

Målepunkter

Inden 2025 skal der være fundet steder til etablering af solenergi og vindenergi til dækning af eget forbrug i kommunale bygninger.

Inden 2030 skal 70% af forbruget (strøm og varme) i bygningerne være dækket af "lokal produceret" energi fra solpaneler og vindmøller.

Modtagere

Byrådet
Industri & erhverv

1.3 Byplanlægning i kommunen

Der skal anlægges et klimaperspektiv (og/eller opgørelse) på al byplanlægning i kommunen, således at bygningsmassen vurderes ud fra CO₂-aftrykket. Udbud skal give mulighed for at give tilbud på renovering af eksisterende bygningsmasse frem for nybyg.

Stadsarkitekt med overordnet og langsigtet ansvar:

- Øje for Byggemateriale Pyramiden - mest fra bunden, mindst fra toppen
- Fokus på langtidsholdbare løsninger og livscyklus for både produktion og brug

Ansatte i kommunen skal være fagligt klædt på til at fokusere på bæredygtige løsninger og holistisk tilgang til bygningsmasse og andre beslutninger vedrørende byplanlægning og miljøtilladelser osv.

Målepunkter

Der skal etableres energisyn af kommunens boligmasse, og denne skal gennemgås eks. hvert 5. år for afsøgning af potentielle forbedringer.

Der skal udformes en politik for bygningsmassen inden 2025. Derved sikres en samlet vurdering af klimaeffekten, der vedrører nybyg og renovering.

Modtagere

Byrådet

1.4 Byg og renover bæredygtigt

Greve Kommune skal have øget fokus på nybyg og renovering.

Der skal tænkes andre materialer som træ ind i forhold til de mere traditionelle som beton.

Alt hvad der bygges i Greve Kommune bygges efter "Den frivillige Bæredygtighedsklasse" (8 kg CO₂/år/kvm).

Ved nybyg og renovering skal der fokus på øget anvendelse af genbrugsmaterialer, da den maksimale udledning er ved produktionen af byggematerialer.

Der skal oprettes en materialebank for gamle materialer frem for at gamle materialer køres til deponi.

Ved at genbruge materialer fra tidligere bygninger, kan der reduceres i CO₂-udledning. Ved genbrug af eksempelvis mursten, kan der reduceres op til 95% af CO₂-udledning i forhold til nye mursten.

Der skal tænkes CO₂-aftryk ind ved renovation og nybyg. Krav til at der renoveres, frem for projektering med nybyg. Ved nybyg skal der kunne hentes materialer fra materialebank.

Der skal overvejes om de kommunale bygninger kan anvendes til et andet formål. For at forlænge levetiden af bygningerne/ materialerne.

Målepunkter

Kommunen skal fra 2025 vægte, at der ved udbud tillægges genbrugsmaterialer i højere grad. Der skal indregnes livscyklusanalyser (LCA) - CO₂ for de materialer som specificeres ved udbud, og ikke kun pris.

Det skal være et krav at CO₂-udledning monitoreres for de forskellige materialer.

Opstilling af målepunkter for genanvendelse af byggematerialer. Målsætning 50% inden 2030, men 100% formentlig ikke muligt pga. gamle materialer (for eksempel asbest).

Der oprettes materialebank med gamle byggematerialer senest ved udgangen af 2025, som både offentlige, erhverv og private vil kunne benytte.

Ved renovering af kommunale bygninger skal genanvendelse af materialer forekomme, der hvor det er muligt fra år 2024.

Modtagere

Byrådet
Virksomheder
Øvrige interessenter

Mød Alice fra borgersamlingen

Man får en masse inspiration og ny læring som medlem af en borgersamling. Jeg synes, det har været givtigt på mange områder.

Jeg er nok begyndt at slukke lidt mere og være opmærksom på at om der er tændt

for strømmen. Det er selvfølgelig også på grund af de stigende energipriser, hvor man mere tænker over, hvornår man tænder vaskemaskinen og sådan. Jeg tænker også meget på at spise grønt.

Alice

60+ år

Tune

#2

Anbefaling

Grøn omstilling via livsstilsændringer

Vores drøm

Vi drømmer om, at der blandt borgerne i Greve opnås en fælles forståelse for behovet for ændring af adfærdsmønstre i hverdagen og en reduktion af klimaskadelige forbrugsvarer.

Vores omstilling

Vi skal bevæge os væk fra indkøbsmønstre, der præges af overforbrug (herunder detailvarer).

Vi skal bevæge os hen imod en forståelse, hvor livsstil og mentalitet tager højde for den grønne omstilling.

2.1 Greves grønne køkken

Skolerne i Greve skal have fokus på "det grønne køkken". I Greve skal skolekantine og hjemkundskab servere og undervise i klimavenlig mad, økologi & bæredygtighed.

Børnene er vores fremtid. Ansvar for denne fremtid tager Greve Kommune meget alvorligt og sætter derfor fokus på "det grønne køkken".

Kommunen vedtager derudover en politik, der er i tråd med denne undervisning. Det vil sige at man f.eks. primært køber bæredygtige lokale sæsonvarer i henhold til den interne CO₂-afgift (se forslag om dette under "Greve – det grønne fyrtårn").

Greve Kommune skal bruge egen omstilling og fokus på sund og klimavenlig kost til at facilitere/foreslår samme fokus til virksomheder i kommunen.

Målepunkter

I 2025 har alle skolebørn "Klimavenlig mad" på skoleskemaet og offentlige institutioner serverer klimavenlig mad. Andre kantiner er blevet inspireret og er fulgt med.

Modtagere

Byrådet
Skoler
Børnefamilier
Virksomheder

2.2 Reparationscaféer

Forbrugsvarer bliver genanvendt, og levetiden af vores forbrugsvarer forlænges.

Greve Kommune skal facilitere og stille lokaler til rådighed for reparations cafeer og byttecentral med FGU-elever (tidligere produktionsskole), som kan bidrage i samarbejde med undervisere/frivillige.

Som afledt effekt af reduceret CO₂-udledning, vil der givetvis komme en øget livskvalitet for de medborgere der arbejder i reparationscafeerne.

Eksempel:

Der kan tages udgangspunkt i Kofoeds Skole på Amager.

Målepunkter

Greve Kommune skal iværksætte tiltag til at etablere reparationscaféer inden udgangen af 2023. Man vil med fordel kunne trække på fællesskaber i landsbyerne i Greve Kommune, hvor der er et stort frivilligt netværk.

Der skal udarbejdes metode til monitorering af sparet CO₂-udledning, samt statistik på antallet af brugere og brugen af materialer til reparationer.

Modtagere

Greve Kommune som facilitator
Greve Kommunes borgere som brugere
Uddannelsesinstitutioner

2.3 CO₂-markedsdag for borgere og erhvervsliv

Der arrangeres en årlig markedsdag hvor CO₂-neutralitet i Greve Kommune er i fokus.

Greve Kommune skal være frontløber og vise deres nedsættelse af CO₂, og deres målsætning.

Greve Erhvervsliv viser deres CO₂-regnskab, og hvordan de vil gøre en forskel i fremtiden.

Kommunen skal facilitere arealer/lokaler til afholdelse af markedsdagen.

Det skal være muligt for borgere at deltage for at blive inspireret og bidrage med deres viden.

Målepunkter

Afholdes årligt, sættes i gang straks, og der skal kommunikeres i lokalsamfundet om erfaringerne derfra via. bl.a. artikler og referater af markedsdag.

Modtagere

Byråd

Borgere

Erhvervsliv

2.4 CO₂-mærkning

Der skal iværksættes en CO₂-mærkning af varer i Greve Kommune.

Målepunkter

CO₂-mærkning af varer skal igangsættes og udbydes i løbet af 2025 for at understøtte målsætningen for Greve Kommunes CO₂-neutralitet.

Modtagere

Byrådet
Detailbranchen

Mød Anders fra borgersamlingen

Nu er jeg selv rimelig klimabevidst så der er mange af oplæggene, hvor jeg havde en ide, altså vidste hvad der blev snakket om, men det har været en hel masse uddybning på den viden jeg havde i forvejen. Men der har også været meget, jeg ikke vidste, måske for eksempel det oplæg i går om økonomi. Jeg kan faktisk ikke lige huske, hvad det var, men det vidste jeg ikke noget om overhovedet.

Jeg kan huske at der var mange som ikke vidste særlig meget om fødevarer og klimapåvirkning. Det slår mig, at det stadigvæk er noget, der rigtigt meget overrasker os. Det er nemlig et af de allertungest områder.

Anders
26-42 år
Karlslunde

#3

Anbefaling

Greve – det grønne fyrtårn

Vores drøm

Vi drømmer om at Greve Kommune går forrest i samarbejdet med foreninger, virksomheder og borgere om at nedsætte CO₂-udledningen. Kommunen faciliterer og understøtter kontinuerligt civilsamfundet i at vælge de mest klimavenlige løsninger og bakker op om lokale klimainitiativer.

Vi drømmer om, at Greve Kommune viser vej!

Bl.a. ved at Greve Kommune får en indkøbs- og udbudspolitik, hvor hhv. en intern CO₂-afgift og grønne klimaregnskaber hos leverandører vægtes højest.

Vores omstilling

Vi vil væk fra et samfund, hvor hensynet til økonomi vægtes højest og hvor gamle regler og procedurer begrænser lokale grønne initiativer.

Vi skal bevæge os hen mod et mere initiativdrevet grønt lokalsamfund, hvor borgere og erhverv er motiveret til at gribe den grønne dagsorden og sparke omstillingen i gang – og er klar over, at opbakningen fra kommunen er til stede.

Vi skal væk fra “du” og “jeg”, og mere hen mod “I” og “Vi”. Foreninger og kommunen, borgere og virksomheder skal løse udfordringerne i fællesskab.

Vi skal tænke langsigtet og tage beslutninger i fællesskab, der sikrer forankring på tværs af politik og udskiftning i byrådet.

Økonomisk skal vi væk fra “billigste pris vinder”, og i stedet vægte kvalitet og særligt grønne klimaregnskaber højere.

3.1 Klimaservice enhed – rådgivning og vejledning

Greve Kommune etablerer en klimaservice enhed, der støtter borgere, organisationer og erhverv i arbejdet med grønne initiativer, ved at yde indsigt og vejledning.

Eks. 1 Rådgivning om byggematerialer eller valg af varmekilder med videre, ved opførelse af nyt hus eller renovering af eksisterende.

Eks. 2 Kommunen bistår borgere og virksomheder i fælles indkøb og investeringer.

Eks. 3 Enheden byder nye borgere og virksomheder velkommen med en klimapakke, der gør opmærksom på mulighederne for at træffe klimabevidste valg og Greve Kommunes målsætninger og services.

Eks. 4 Enheden kontakter ejendomsmæglerne i kommunen og oplyser om muligheder og målsætninger i kommunen, herunder f.eks. muligheden for at få fjernvarme.

Enheden kan bestå af eksisterende medarbejdere og ressourcer, men det skal være nemt og tydeligt, hvor man henvender sig. Enheden skal arbejde tæt sammen med borgerrepræsentanter.

Eks. 5 Kommunen opretter klimacafeer der faciliterer netværk og vidensdeling.

Målepunkter

Enheden er etableret inden udgangen af 2023.

Oprettelse af netværk til klimacafeer inden udgangen af 2023.

Modtagere

Byrådet

3.2 Nye, brede politikker

Greve Kommune skal lave (a.) indkøbs- og (b.) udbudspolitik hvor grønne klimaregnskaber vægtes højest.

Borgersamlingen foreslår, at byrådet rådfører sig med klimarådet vedr. indførelse af en intern CO₂-afgift i kommunen. Det er Borgersamlingens anbefaling, at en CO₂-afgift er klart større end den nationale CO₂-afgift.

Borgersamlingen foreslår, at byrådet vedtager en nødvendig politik, hvor grønne klimaregnskaber vægtes minimum 55%. (Det er afgørende at den grønne omstilling formelt vægtes højest, for at det har en reel effekt).

Effekten skal være, at Greve Kommune skal købe bæredygtigt ind, jævnfør Kommunernes Landsforenings guide om cirkulær økonomi. Der skal altså stilles krav til leverandører om klimavenlige varer/ ydelser.

Målepunkter

Borgersamlingen foreslår, at politikerne er fuldt gennemført inden udgangen af 2025.

Det vil sige: 100% af indkøb og udbud skal have et CO₂-regnskab inden 2025

CO₂-regnskab (forbrug, besparelser) skal offentliggøres årligt, fra år 2025.

Kommunen skal indkøbe materialer/varer bæredygtigt med CO₂ som fokuspunkt

Modtagere

Byrådet

3.3 Erhvervspartnereskaber og -politik om energi, areal og transport

Greve Kommune skal indgå i klimapartnerskaber med virksomheder i kommunen med henblik på at nedbringe CO₂-udledning og bidrage til den grønne omstilling. Partnerskabet skal fokusere på at anvende mere grøn energi og grøn transport af varer og medarbejdere.

Partnerskabet skal fokusere på at udbrede kendskab, skabe muligheder, understøtte og gøre omstillingen lettere – og kan måske udvikles med inspiration i det eksisterende partnerskab med DI Roskilde/Køge Bugt vedrørende erhvervsuddannelser.

Virksomhederne vurderes både på energiforbrug og arealanvendelse, da der er direkte sammenhæng mellem hvordan natur og bygninger forvaltes pr. m² og CO₂-udledning.

At have adgang til store arealer forpligter. Tage skal anvendes til solenergiproduktion og græsplæner skal udlægges til natur, der optager CO₂.

At have mange medarbejdere forpligter til at følge med i transportbehov for eksempel tilskynde til opsætning af ladestandere til medarbejdere og kunder. Der kan også arbejdes med partnerskaber om forsøg med samkørsel eller førerløse busser og fremtidens transportformer.

Adgang til klimaservice afhænger af potentialet for omstilling.

Målepunkter

Lokalplaner skal revideres ud fra målsætninger om optimal anvendelse af arealerne i kommunen.

Politikken skal være gennemført inden 2025.

Byrådet må rådføre sig med eksperter vedr. målepunkter for virksomhedernes samlede CO₂-udledning kontra virksomhedernes arealanvendelse og f.eks. grønne energiproduktion.

Greve kommune skal inden udgangen af juni 2023 tage initiativ til oprettelsen af frivillige partnerskaber.

Modtagere

Byrådet
Virksomheder (og tilflytter-virksomheder)
Greve erhverv eller relevante fora

3.4 Grønne, lokale initiativer

Greve Kommune er villig til at give tilladelse og støtte til at gennemføre grønne initiativer for borgere og erhverv ved blandt andet at give dispensation i lovgivningen og afsætte midler, samt fasttracke.

Kommunen skal sikre legitimitet ved at inddrage borgere, virksomheder og vidensorganisationer i beslutningerne og dermed i fællesskab turde løbe de risici, der uundgåeligt opstår, når man prøver noget nyt.

Et eksempel kunne være at der holdes "CO₂ for livet" på Mosede Fort.

Målepunkter

Det kommunikeres til borgere og erhverv, inden udgangen af 2025, at det er muligt at søge hjælp hos kommunen til at gennemføre grønne initiativer.

Inden 2025 er der gennemført mindst fem grønne initiativer der udspringer fra lokalsamfundet eller lokalt erhvervsliv med tilladelse og opbakning fra kommunen.

Hvis der ikke er nok realiserbare initiativer, skal kommunen opfordre borgere og virksomheder til at komme på banen.

Modtagere

Byrådet
Foreninger
Interesserede

3.5 Løft budgetloftet

Greve Kommune skal bruge deres indflydelse over for Kommunernes Landsforening med henblik på, at statens budgetloft ikke skal gælde for grønne investeringer.

Derved opnår kommunen større frihed i arbejdet med grønne initiativer.

Målepunkter

Indsatsen igangsættes straks.

Målsætning er at det gennemføres inden udgangen af 2025.

Modtagere

Byrådet i Greve

Kommunernes Landsforening (KL)

3.6 Klimakommunikation

Greve Kommune opretter en klimahjemmeside, der fungerer som en platform for forskellige klimaindsatser.

Funktionaliteter:

- Kommunen skal kommunikere de gode resultater og klimahistorier og byde potentielt nye borgere velkommen.
- Beskrive kommunens muligheder og services.
- Give inspiration med udgangspunkt i andre greveborgeres liv f.eks. en grevefamilie som har ændret deres kostvaner eller renoveret i stedet for at bygge nyt. Brug rollemodeller!
- Platform til at møde og danne nye foreninger.
- Platform til at møde andre borgere og samles og dele.
- Grundejerforeninger tænkes ind i klimakommunikationen og kan organiseres yderligere eller bruges til, at nå flere borgere.

Platforme skal vælges så alle borgere, fra ung til gammel, modtager budskabet. Der kan for eksempel udvikles samarbejde med lokalaviserne, der bidrager til klimakommunikationen.

Målepunkter

Kommunen skal iværksætte initiativet hurtigst muligt og senest ultimo 2023. Det bør være muligt, da det er en udbygning af eksisterende hjemmeside/social media/trykte medier.

Modtagere

Greve Kommune faciliterer kommunikationen til borgere og virksomheder.

3.7 Klimainddragelse

Greve Kommune inddrager borgerne aktivt og vedholdende i omstillingen, der skal derfor udarbejdes en handlingsplan for inddragelse.

Borgersamlingen foreslår, at der etableres en ny Klimaborgersamling hvert 2. år, eller når klimaplanen revideres. Det er vigtigt med det at være en repræsentativ gruppe af borgere.

Samtidigt kunne medlemmerne, efter overrækkelse af anbefalinger/afsluttet borgersamling, enten alle eller nogle udgøre et "klimaborgerråd", der efterfølgende forankres/tilknyttes "Klimaserviceenheden" (se et af de andre forslag under denne anbefaling).

Rådet kunne hjælpe med løbende at evaluere på sine anbefalinger, og det videre arbejde med dem, samt rådgive administration og politikere indtil den næste afholdes.

Målepunkter

Der skal gennemføres en Klimaborgersamling hvert 2. år. Effekten er overrækkelse af nye input til byrådet hver 2. år. Næste borgersamling indkaldes i 2024.

Effekten af tidligere borgersamlinger evalueres.

Modtagere

Byrådet

Mød Nina fra borgersamlingen

Der er rigtig mange konkrete forslag, som kan tages stilling til nu, meget som skal påvirke befolkningen og lære børn om fødevarevaner og alt muligt. Men det her med at få byrådet til at tænke på en ny måde og tænke klima ind alle vegne, det synes jeg faktisk er det mest spændende at arbejde med.

Umiddelbart er det ligefor at implementere nogle anderledes processer, men hvis man f.eks. siger at kommunen skal tage stilling til en eller anden klimaanalyse, som koster penge at lave, hvor nemt er det så i virkeligheden?

Hvis det stod til mig, så hver gang de tog en ny beslutning, skulle de vurdere klimaeffekten.

Nina

26-42 år

Greve

#4

Anbefaling

På vej mod CO₂-neutral mobilitet

Vores drøm

Vi har en drøm om, at alt transport i Greve kommer til at finde sted på en grøn og bæredygtig måde. Vi drømmer om, at Greve opretter partnerskaber med virksomheder i kommunen, som er med til at understøtte muligheden for grønnere transport.

Vi drømmer om en kommune, hvor det er sikkert og nemt at cykle via et udbygget net af cykelstier, der giver incitament til at cykle fremfor at tage bilen.

Vores omstilling

Vi skal væk fra brug af fossilt brændstof til al offentlig, kommunal og privat transport i Greve.

Vi skal henimod CO₂-neutral transport i Greve Kommune.

4.1 Kommunale biler er elbiler

Greve Kommunes vognpark skal omlægges til el-drift (fossilfri transport).

Målepunkter

Udskiftning af kommunens biler igangsættes fra 2022. Greve Kommune har inden 2027 udskiftet 90% af vognparken til el-drift.

Modtagere

Byrådet

4.2 Kommunens leverandører skal benytte CO₂-neutrale transportmidler

Greve Kommune skal ved aftaler/udbud med leverandører stille krav om, at transporten skal foregå med CO₂-neutral transport.

Målepunkter

Inden udgangen af 2027 skal 50% af transporten foregå med CO₂-neutrale transportmidler og inden udgangen af 2032 90%.

Modtagere

Byrådet
Leverandører

4.3 Elektrificering af offentlig transport i Greve Kommune

Bustransporten i Greve skal omstilles til el. Der skal samtidig etableres shuttle busser/mindre el-drevne busser til f.eks. lægehus og indkøb.

Busstoppesteder skal placeres på borgernære og strategiske gode steder med henblik på at øge samkørsel og undgå transport i private biler.

Målepunkter

Inden 2027 skal busserne i Greve Kommune være elbusser.

Dette skal dog ske under hensyntagen til levetiden på de busser der skal udskiftes. Shuttle busserne skal igangsættes inden 2025.

Modtagere

Byrådet
Movia og busselskaberne

4.4 Hjælp de bløde trafikanter

Skab gode forhold for bløde trafikanter bl.a. ved udbygning af trafiksikre cykelstier, der forbinder alle dele af kommunen.

Ved at udbygge nettet af cykelstier mellem alle dele af kommunen, tilskyndes borgere til at tage cyklen på en sikker og nem måde i stedet for at bruge bilen.

Ved fremtidige anlægsarbejder skal der indtænkes plads til bløde trafikanter i form af cykelstier og forbedring af de eksisterende forhold.

Eksisterende cykelstier skal renoveres/vedligeholdes, så huller og andre ujævnheder fjernes, så der kan køres sikkert og jævnt.

Skiltning af cykelstier og udarbejdelse af kort over cykelstier skal prioriteres, da det giver en øget tilgængelighed.

Via kommunes hjemmeside indhentes der forslag fra borgerne om etablering nye cykelstier og modernisering af eksisterende cykelstier.

Målepunkter

Inden udgangen af 2023 skal Greve Kommune have igangsat planlægningen af udbygningen af cykelstier, samt renovering af allerede eksisterende stier.

Inden udgangen af 2024 skal Greve Kommune have igangsat anlægsarbejder af nye cykelstier.

Modtagere

Byrådet

4.5 Adgang til at lade sin bil

Ud fra en konkret vurdering af behov og incitament, skal der opsættes ladestandere der kan understøtte borgernes omstilling til el-biler og give mulighed for opladning.

Greve Kommune skal også opsætte ladestandere ved alle Greve Kommunes bygninger herunder ved børnehaver, skoler, idrætsfaciliteter og lign., samt på offentlige parkeringspladser

Målepunkter

Behovet skal løbende vurderes i takt med at vognparken udskiftes til el-drift. Opsætningen skal påbegyndes inden udgangen af juni 2023.

Modtagere

Byrådet
Foreninger
Borgere og brugere
Øvrige interessenter

4.6 Nedsættelse af hastigheden på motorvejen

For at nedsætte CO₂-belastningen fra trafikken på motorvejen igennem Greve Kommune, skal Greve Kommune arbejde for at få nedsat hastigheden og dermed CO₂-udslippet. Nedsættelse af hastigheden har stor effekt på udledningen af CO₂.

Greve Kommune skal derfor i samarbejde med omegnskommunerne arbejde på at få nedsat hastigheden på motorvejen fra 110 km/t. til 90 km/t.

Det anbefales endvidere, at Greve Kommune undersøger muligheden for nedsættelse af hastigheden på andre strækninger i Greve Kommune, med henblik på nedbringelse af CO₂-udledning eller incitament til CO₂-neutral transport.

Målepunkter

Greve Kommune skal hurtigst muligt tage kontakt til omegnskommunerne for at undersøge mulighederne for nedsættelse af hastigheden på motorvejen. Greve Kommune skal opdatere status senest ved udgangen af juni 2023.

Modtagere

Byrådet skal rejse problematikken i de relevante fora som for eksempel Vejdirektoratet. Dette kan for eksempel ske i samarbejde med omegnskommunerne.

Mød Peter fra borgersamlingen

Det er rigtig fint at man begynder at tage det så seriøst nu, som man gør. Det virker lidt som om at man har siddet lidt på hænderne i Greve kommune. Det er dejligt at man så tager borgene ind og siger "vi skal have noget hjælp til at vide hvilken retning vi skal gå".

Det er alt sammen vigtigt men der er ingen tvivl om at det største CO₂-aftryk her i Greve kommune er transport og der har vi Køge-Bugt motorvejen som bidrager vældigt meget til det. Kan man gøre noget der, det er nogle af de ting som man skal tænke ind.

Peter

43-59 år

Tune

#5

Anbefaling

Natur-ligvis Greve

Vores drøm

Vi drømmer om en grønnere og mere klimavenlig Greve Kommune hvor borgere, virksomheder og kommune går aktivt ind i den grønne omstilling med fokus på CO₂-neutralitet og mere biodiversitet. Der skal søges løsninger, hvor der er størst mulighed for etablering af natur, vild natur og skov.

Vores omstilling

Vi skal bort fra den klimapåvirkende vanetænkning og have øget fokus på at bevare og udbrede naturen.

Vi skal hen imod, at klimaløsninger har større prioritet, og at der er større offentlig tilgængelighed til naturen og flere naturområder, hvor man kan færdes og samles.

5.1 Mere vild natur og skovrejsning i Greve

Kommunale arealer skal bruges til skovrejsning og til skovområder, herunder også mindre arealer til mikroskove og skove man kan sanke i.

Der skal skaffes arealer til skov til produktion af byggemateriale og områderne bruges til rekreative formål under tilvækst.

Nye arealer skal skaffes ved at samarbejde med virksomheder og private lodsejere samt staten i form af Naturstyrelsen.

Finansieringen til indkøb af landområder til skovrejsning skal ske gennem salg af skovbeviser.

Der kan laves årligt forekommende stort anlagte events, hvor frivillige kan få lov at plante træer for indtægterne af skovbeviserne samt penge fra frivillige donationer ved f.eks. flaskepantautomaterne i Greve.

Målepunkter

En plan for ovenstående skal være vedtaget af Greve Kommune inden 2024.

Modtagere

Byrådet

5.2 Natur og byggeri

Stop med (ikke igangværende) nybyggeri i grønne arealer. Grønne arealer kan bruges i forbindelse med skovrejsning og øvrig vild natur.

Der skal pålægges krav til bygherre om at omkringliggende natur skal fokusere på CO₂-optag og biodiversitet.

Der skal tænkes grønne tage ind i nye konstruktioner, i form af sedum, specielt i industriområder.

Målepunkter

Stop med planer af ikke igangværende byggeri inden udgangen af 2022.

Krav til bygherrer medio 2023.

Modtagere

Byrådet

Bygherrer

5.3 Udforskning af havets grønne og klimavenlige potentiale

Havet i Greve og områderne omkring skal undersøges for de potentielle klima- og naturgevinster, som det kan indeholde.

Herunder skal undersøges:

Muligheden for at få oprettet en vindmøllepark i Køge Bugt på havet.

Muligheden for dyrkning af ålegræs, evt. i fællesskab med andre kommuner i Køge Bugt.

Muligheden for om tang fra stranden kan omdannes til biogas.

Målepunkter

Kommunen opfordrer nabokommuner til at tænke klimaløsning i Køge Bugt i fællesskab og udarbejder forslag hertil inden 2025.

Modtagere

Byrådet

Andre kommuner i Køge Bugt

Staten

5.4 Levende hegn og CO₂-optagende, vilde haver

Greve Kommune skal have levende hegn og inspirere alle haveejere til at skabe haver med fokus på biodiversitet og CO₂-optag.

Hegn i kommunen skal fremadrettet være grønne, levende hegne. Derudover skal der stilles krav til maksimale befæstelsesgrader ved private ejendomme samt være bedre håndhævnings/kontrol med hegn og befæstelsesgrader.

Kommunen skal nudge og "uddanne" borgere til beplantning i egne haver og opfordre til at alle borgere er med til at skabe en grønnere kommune med en styrket biodiversitet. Et forslag kunne være, at nye tilflyttere skal modtage en velkomstpakke ("klimapakke"), som indeholder frøbomber og pjecer, om blandt andet hvordan man bedst muligt kan fremme biodiversitet og levende beplantning. Nuværende husejere skal også modtage den.

Nyttehaver (for eksempel Hundigevænget nr. 6 og Godsvej 105) og kolonihaverne skal være lettilgængelige og økonomisk overkommelige grønne områder for alle Greves borgere. Disse områder skal fungere som et område for socialt samvær, vidensdeling og økologi.

Målepunkter

Greve Kommune udarbejder forslag til hvordan der arbejdes med dette inden udgangen af 2023. Den er implementeret inden 2027.

Modtagere

Byrådet
Borgere / grundejerforeninger

5.5 Vilde vejrabatter

Der skal plantes vejtræer, og vejrabatter skal beplantes. Det vil være "grøn og natur-vild" reklame for Greve Kommune med de andre pendlere i kommunen. Samtidig skal det undersøges om støjvolde langs motorveje kan beplantes med hjemmehørende og mest muligt CO₂-optagende planter.

Der skal etableres flere samlingssteder til ophold og fællesskab i naturen, og der skal undersøges på hvilke steder, der er mangel på affaldsspande i det offentlige, da der smides for meget skrald i naturen.

Målepunkter

Beplantning langs vej arealer skal være planlagt og opstartet inden udgang af 2024.

Opfordring til beplantning langs motorvejes støjvolde skal ske inden udgangen af 2023.

Modtagere

Byrådet
Vejdirektoratet

Mød Else fra borgersamlingen

Jeg har fået det ud af det, at jeg kan ikke røre ved noget som er klima-relateret uden at tænke mig om, og jeg kan heller ikke holde min mund, når jeg står overfor andre mennesker, når de står og gør nogle ting, som ikke er hensigtsmæssige.

Jeg har virkelig lært meget. Jeg føler mig faktisk meget bæret over at få sådan en.. jeg føler det er en hel form for undervisning, og komme ind i et helt andet univers, som jeg egentligt ikke vidste var til.

Else

60+ år

Hundige

Del 3

Dokumentation

Rekruttering til borgersamlingen

Tilmelding

Greve Kommune udsendte en invitation gennem e-Boks til alle borgere i Greve Kommune over 16 år. Herigennem blev de inviteret til at deltage i borgersamlingen, og der blev fulgt op med pressemeddelelse og facebookopslag, samt plakater på trafikkerede steder i kommunen, såsom idrætshaller, aktivitetshuse og indkøbscentre. I alt 356 tilmeldte sig ud af de 39.071 udsendte invitationer, hvorved svarprocenten var på 1%.

Lodtrækning

Analysebureauet Analyse & Tal har foretaget lodtrækningen ved en stratificeret, tilfældig metode.

Sammen med invitationen fra Greve Kommune, modtog borgerne et spørgeskema udarbejdet af Analyse & Tal. Spørgeskemaet var baseret på fire kriterier for udvælgelse af deltagere til borgersamlingen, og det gav et datagrundlag på de tilmeldte borgere, som gjorde Analyse & Tal i stand til at foretage en stratificeret lodtrækning.

36 profiler blev sammensat. Herefter blev 36 borgere (+ suppleanter) udtrukket ved den tilfældige udvælgelse til at være borgersamlingens medlemmer.

Udvælgelsesparametrene var:

- Køn
- Alder
- Uddannelse
- Geografi

Den stratificerede lodtrækning sikrede et grundlæggende princip for en legitim borgersamling; en spredning i medlemmerne, så borgersamlingens endelige sammensætning blev så repræsentativ for Greves befolkning som muligt. Parametrene var udvalgt på baggrund af kriterier, der havde særlig relevans for det spørgsmål, borgersamlingen blev stillet. På denne måde bidrog lodtrækningen til at skabe de bedste forudsætninger for, at forskellige perspektiver og behov kunne indgå i borgersamlingens dialog og endelige anbefalinger til fremtidens Greve. I praksis blev det muligt at korrigere for den skævhed, der var mellem dem, der tilmeldte sig lodtrækningen og befolkningens sammensætning som helhed i Greve.

Køn	Procent	Deltager	Tilmeldt
Kvinde	49%	18	155
Mand	51%	18	200
	100%	36	356

Tabel 1: Kønsfordeling blandt deltagerne

Uddannelse	Procent	Deltager	Tilmeldt
Grundskole	26%	10	22
Erhvervsfaglig	34%	10	70
Videregående	40%	16	264
	100%	36	356

Tabel 2: Deltagernes uddannelsesbaggrund

Geografi	Procent	Deltager	Tilmeldt
Greve	34%	14	155
Hundige	35%	12	95
Karlslunde	18%	5	62
Tune	10%	3	39
Land	2%	2	5
	100%	36	356

Tabel 3: Deltagernes geografiske placering

Alder	Procent	Deltager	Tilmeldt
16-25 år	12%	5	9
26-42 år	22%	7	64
43-59 år	32%	12	135
60+ år	34%	12	148
	100%	36	356

Tabel 3: Aldersfordeling blandt deltagerne

Tabellerne viser procentfordelingen af parametret blandt borgerne i Greve Kommune, samt antallet af deltagere, der skulle forsøges opnået inden for parametret, og endelig antallet af tilmeldte inden for det pågældende parameter.

Da de 36 borgere var udtrukket, blev de kontaktet telefonisk af borgersamlingens projektleder i Greve kommune 'Julie Torsbjerg Lyngge' med henblik på at validere deres kontaktoplysninger, sikre at de overholdt udvælgelseskriterierne, samt at de kunne deltage ved alle programlagte møder.

Formålet med de individuelle samtaler var også at give de udvalgte borgere mulighed for at afklare eventuelle spørgsmål og få en endelig bekræftelse på borgernes tilsagn, samt viden om hvorvidt der var særlige hensyn, der skulle tages til pågældende borger. Efterfølgende fik både de 36 udvalgte og de resterende af de 321 tilmeldte borgere henholdsvis bekræftelses- og afslagsbreve fra Greve Kommune med stor tak for interessen i borgersamlingen.

Frafald og supplerings

Selvom borgersamlingens medlemmer modtog grundig information både før tilmeldingsprocessen og efter udvælgelsesprocessen, og fik mulighed for at afklare spørgsmål, så er det almindeligt med et frafald undervejs i processen. Internationale erfaringer viser at et frafald på ca. 15-20% er typisk for en borgersamling.

Borgere forlader typisk en borgersamling, fordi der sker et skifte i deres arbejdssituation eller i private forhold, eksempelvis flytning eller sygdom. Hvis medlemmer af en borgersamling falder fra tidligt i processen, så er det almindelig praksis at rekruttere nye profiler der matcher de frafaldne blandt borgerlodtrækningens kandidater. De udtrukne borgere, som accepterer mandatet, inviteres med ombord og orienteres om den proces, borgersamlingens medlemmer indtil videre har været igennem.

En borger frafaldt af personlige årsager dagen inden start og tre borgere udgik i løbet af processen. På den baggrund blev der udtrukket tre nye borgere blandt de oprindeligt tilmeldte, som i videst mulig udstrækning matchede de manglende profiler, men den ene frafaldt inden deltagelse. Der blev ikke efterfølgende suppleret yderligere, og det gav derfor i alt 34 deltagere, inkl. de to nye medlemmer, der blev onboardet fra tidspunktet for det offentlige møde.

Coronapandemiens udvikling i foråret 2021 medførte naturligvis en særlig opmærksomhed på at efterleve myndighedernes restriktioner for at minimere risikoen for smittespredning i forbindelse med borgersamlingens møder. Afstand, masser af håndsprit og tilbud om mundbind var våbnene, men med den udbredte smitte i samfundet, var det uundgåeligt, at der til hver samling var 1-3 frafald på grund af positiv test eller sygdom. For disse medlemmer var der mulighed for digital deltagelse via Teams eller efterfølgende gennemgang af materialer og at deltage næste møde. 1-3 medlemmer deltog digitalt på Kickoff og til den første weekend.

Gennemsnit af deltagerantal til de fysiske samlinger: 29,4 deltagere

- Kickoff: 30 deltagere
- 1. Samling: 31 deltagere
- 2. Samling 30 deltagere
- Digitalt dialogmøde: ukendt
- Ekstra aftensamling: 24 deltagere
- 3. Samling: 28 deltagere
- 4. Samling: 28 deltagere

Endelige sammensætning

Illustrationen viser hvordan fordelingen endte på de fire udvalgte parametre efter frafald og indsupplering.

Et medlem vendte tilbage efter sygdom på Kickoff og ville alligevel gerne deltage i resten, men da var indsupplering sket, og den blev bibeholdt, derfor steg andelen af mænd fra 18 til 19.

Der var frafald blandt de yngste, og ikke flere tilmeldte at udtrække fra, og derfor blev der suppleret med en ekstra i den næste alderskategori. Derudover var der et frafald i den 4. alderskategori.

Der var frafald blandt kategorierne "grundskole og erhvervsfaglig", og der blev suppleret med en ekstra i kategorien videregående, fordi det før omtalte medlem vendte tilbage efter indsupplering.

Der var et medlem mindre fra Greve, et ekstra medlem fra Karlslunde og to mindre fra Hundige.

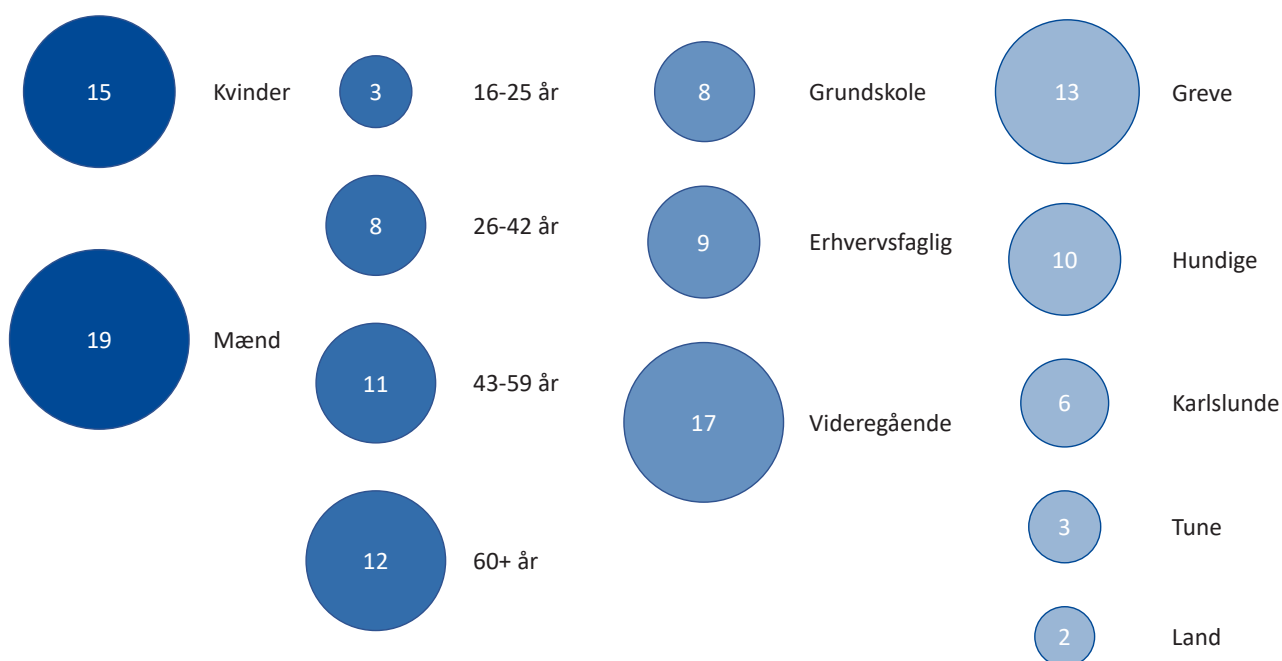

Illustration 1: Fordeling af medlemmerne

Borgersamlingens arbejdsproces

Borgersamlingen fandt sted i perioden januar-marts 2022. Undervejs blev medlemmerne klædt på med viden, for bedst muligt at kunne drøfte forskellige hensyn og perspektiver med hinanden. I april 2022 lancerer borgersamlingens medlemmer deres anbefalinger på et møde med byrådet og kommunens direktion. Borgersamlingen er herefter færdig med sit arbejde.

Borgersamlingen mødtes seks gange over en periode på tre måneder for at drøfte det udvalgte og komplekse spørgsmål, byrådet havde stillet dem.

Borgersamlingens medlemmer arbejdede med en opdeling af kerneopgaven i temaer. Emnerne cirkulær økonomi, økonomi, erhverv, og kommunikation lagde de vægt på som tværgående for nedenstående temaer:

- Energi og bygninger
- Livsstil, forbrug og fødevarer
- Samfund og fællesskab
- Transport
- Natur

Midtvejs var der et offentligt møde og på sidste samling blev der nedsat en redaktionsgruppe, som afholdt to møder til at redigere anbefalingerne, idet der var overlap mellem de konkrete forslag, så der kunne ske en vis

sammenskrivning. Redaktionsgruppens arbejde blev sendt ud til medlemmerne à to omgange. Den første for at få kommentarer, da de havde foretaget en ren- og sammenskrivning, og den anden for at få anbefalingerne opsat i prioriteret rækkefølge via afstemning.

Borgerne har tilsammen haft omkring 1.054 interaktionstimer (34 deltagere X 31 timer). Tiden er bl.a. brugt på at læse forberedelsesmaterialer, deltage i borgersamlingens møder, forberede særlige opgaver såsom at præsentere anbefalingerne for politikerne, redigere anbefalingerne og bidrage til evaluering af borgersamlingen.

Referater og oplæg kan findes på Greve Kommunes hjemmeside:
www.greve.dk/klimaborgersamling

Lancering

Den 4. april samles byrådet og Klimaborgersamlingens medlemmer kl. 16.30-17.30. Her overrækker borgersamlingens medlemmer anbefalingerne ved at præsentere de højest rangerede inden for hver. Københavns Universitet videooptager, samt foretager interviews til brug for undervisning i demokrati.

Politisk behandling

På fagudvalgsmøder før og efter sommeren 2022 får byrådet borgersamlingens anbefalinger til behandling. Politikerne tager i den forbindelse stilling til, hvordan de vil arbejde videre med anbefalingerne i 2022. Man kan løbende følge status på dette arbejde på: www.greve.dk/klimaborgersamling

Digitale proces og understøttelse

Et af OECD's (Organisation for Economic Co-operation and Development) centrale principper for en legitim borgersamling er, at processen er transparent så interesserede kan følge med i processen og borgersamlingens arbejde. For at sikre dette princip har arbejdsgruppen løbende lagt programmer, materialer og filmede ekspert oplæg fra hvert af de seks møder på borgersamlingens hjemmeside.

Hjemmesiden redegør desuden for borgersamlingens metode og samlede proces – fra den indledende fase med valg af det spørgsmål borgersamlingen skulle arbejde med, det politiske mandat, rammer for lodtrækning og rekruttering til afviklingen af selve borgersamlings møderne og lanceringen

af de færdige anbefalinger. Det er også på hjemmesiden man kan læse interviews med borgersamlingens medlemmer om deres oplevelser med at deltage i borgersamlingen.

Hjemmesiden har desuden fungeret som materialebank for borgersamlingens egne medlemmer, så de har haft mulighed for at genbesøge både oplæg og skriftlige materialer mellem møderne. Det bliver også hjemmesiden borgerne skal konsultere, når de skal have en status på arbejdet med at implementere borgersamlingens anbefalinger.

Coronapandemien udfordrede til tider medlemmernes deltagelse – hvad enten det var på grund af smitte, frygt for smitte eller fordi man for eksempel afventede et testsvar – her var mulighed for at deltage digitalt hjemmefra.

Den øgede digitalisering gjorde det svært for nogle medlemmer at deltage i dele af processen – på det offentlige møde som foregik digitalt og på det efterfølgende digitale opsamlingsmøde var der derfor mulighed for at komme ind og sidde på rådhuset ved en kommunal PC og få hjælp til den digitale deltagelse. Dette benyttede fire medlemmer sig af begge gange.

Oversigt over Klimaborgersamlingens møder

Kickoff

Byrådet overdrager opgaven til medlemmerne.

Medlemmerne præsenteres for mandat og rolle.

Medlemmerne klædes på med de første to faglige inspirationsoplæg.

Værdigrundlag og spilleregler for borgersamlingens arbejde udarbejdes.

1. samling

Interne spilleregler finpudses.

Vidensgrundlag udvides med input fra yderligere tre eksperter.

Værdier, som skal guide borgersamlingens anbefalinger, videreudvikles.

Temaer, som borgersamlingen vil fokusere på, udforskes.

2. samling

Vidensgrundlag udvides med yderligere tre ekspertoplæg og paneldebat.

Temaer for anbefalingerne videreudvikles og prioriteres.

Spørgsmål og dilemmaer til drøftelse på det offentlige møde forberedes.

14
Februar

Ekstra aftensamling

Input fra det åbne dialogmøde behandles.

Skriftlige input fra borgere, inkl. 50 gymnasieelever behandles.

En samlet "pakke" af input pr. tema produceres til næste samling.

Offentligt dialogmøde

Foreløbige temaer, spørgsmål og dilemmaer præsenteres og drøftes med greveborgere.

Der lyttes og tages imod input fra de borgere, der ikke fik en plads i borgersamlingen.

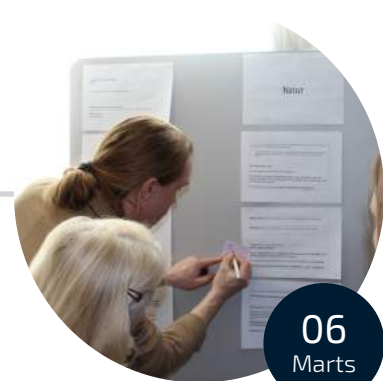
3. samling

Vidensgrundlag udvides med yderligere to ekspertoplæg og paneldebat på emner efterspurgt af medlemmerne.

Retning og ramme for anbefalinger bestemmes.

Tekst til anbefalinger, vision og værdier for fremtidens CO₂-neutrale Greve produceres.

Særlige tvivlsspørgsmål afklares hos en ekspert pr. tema.

4. samling

Anbefalinger viderebearbejdes.

Runde hvor alle giver input til hvert tema og anbefalinger.

Anbefalinger færdiggøres og præsenteres.

Redaktionsgruppe udpeges blandt borgersamlingen.

Eksterne bidrag

Ekspertoplæg

Medlemmerne af borgersamlingen blev på de første møder introduceret for en række inspirations- og vidensoplæg. Oplæggene skulle klæde dem på til at arbejde med den opgave, de havde fået stillet. Emnerne for oplæggene og bud på oplægsholdere var fremsat til We Do Democracy, af en ekspertgruppe. Rammerne for oplæggene blev sat i samarbejde med borgersamlingens ekspertgruppe og We Do Democracy.

Klimaforandringerne lokalt og globalt

Kirsten Halsnæs
Danmarks Tekniske Universitet

Hvorfor skal vi handle på klimakrisen

Rasmus Thirup Beck
Klimajournalist

Greves CO₂-regnskab

Rikke Hvelplund
Centerchef, Teknik & Miljø, Greve Kommune

Bygninger, energi og klimaet

Signe Sand
Rådet for Grøn Omstilling

Transport og klimaet

Susanne Krawack
Concito

Forbrug, adfærd og klimaet

Bente Halkier
Københavns Universitet

Cirkulær økonomi og klimaet

Michael Søgaard Jørgensen
Aalborg Universitet

Derudover fik medlemmerne mulighed for at efterspørge viden og inspiration – og på den måde guidede medlemmerne valget af de specifikke emner og oplægsholdere på den anden weekendsamling.

Samtlige oplæg i borgersamlingen blev filmet og kan ses på:

www.greve.dk/klimaborgersamling

Her finder man også oplægsholderens slides.

Fødevarer og klimaet

Alexandra Freltoft
Energi Modelling Lab

Virksomheders klimaansvar og grønne fællesskaber (videointerview)

Rasmus Willig
Gubra & Andelsgaard

Grønne omstillingsfællesskaber

Anders Blok
Københavns Universitet & Klima- & Omstillingsrådet

Natur i en klimavenlig kommune

Rasmus Vincentz
Habitats

Økonomien i kommunernes grønne omstilling (paneldebat)

Jesper Jespersen & Frederik Roland Sandby
Hhv. Roskilde Universitet & Klimabevægelsen

Skriftlige bidrag fra greveborgere

Alle borgere i Greve Kommune havde frem til det offentlige møde mulighed for at give deres bidrag til borgersamlingens medlemmer via mail til kommunens klimakoordinator eller We Do Democracy.

Her kunne de bidrage med synspunkter til kerneopgaven, hvilke særlige perspektiver borgersamlingen skulle være opmærksom

på, og de kunne komme med forslag til viden eller eksperter som borgersamlingen burde præsenteres for. Borgersamlingens medlemmerne gennemgik de indkomne input på et digitalt møde efter det offentlige møde, så de havde mulighed for at bearbejde og inddrage bidragene i det videre forløb.

Holdet bag

Arbejdsgruppe

Borgersamlingens design og gennemførelse er løbende blevet udviklet og koordineret i et tæt samarbejde mellem We Do Democracy og Greve Kommune.

Arbejdsgruppen bestod af Johan Galster og Daniel Steinvig fra We Do Democracy, samt af Julie Torsbjerg Lynge fra Greve Kommune.

Ekspertgruppe

Kirsten Halsnæs

Professor afd. Technology
Management and Economics Sustainability
Danmarks Tekniske Universitet

Susanne Krawack

Seniorkonsulent (transport og mobilitet)
Concito

Alexandra Freltoft

Konsulent og analytiker
Energy Modelling Lab

Iva Ridjan Skov

Lektor afd. Bæredygtig Energiplanlægning
Institut for Planlægning
Aalborg Universitet

Stig Hirsbak

Seniorforsker afd. Bæredygtighed, Innovation og Politik
Institut for Planlægning
Aalborg Universitet

Procesværter

Under borgersamlingens møder deltog en bordvært i hver gruppe. Bordværten havde til opgave at støtte borgersamlingens medlemmer i deres arbejde ved at lytte med ved bordene, hjælpe til med at facilitere dialogen, sørge for at alle blev hørt og understøtte fremdriften. Det var også procesværternes opgave at være lead facilitatorens forlængede arm og videreformidle forskellige opgaver, der skulle løses i grupperne.

Det har ikke været en del af rollen som bordvært at bidrage med egne holdninger eller faglig viden. Bordværterne er ansatte i forskellige afdelinger af Greve Kommune, hvilket har været med til at styrke den organisatoriske læring i metoden, i facilitering generelt og i forankring af borgersamlingens arbejde. We Do Democracy har trænet procesværterne i deres rolle forud for første borgersamlingsmøde og har givet dem en specifik briefing forud for hvert møde.

Lene Lykke Sjøstrand, Organisation, Center for Økonomi & HR, spillede en særlig rolle som tovholder for kommunens facilitatornetværk i at invitere bordværterne og deltage i sparring med arbejdsgruppen omkring facilitering og evaluering.

Daniel Steinvig, We Do Democracy, og **Julie Torsbjerg Lynge**, Klimakoordinator, Center for Teknik & Miljø, var undtagelsesvist suppleanter (henholdsvis nogle timer den 29. og 30. januar), men ellers ansvarlige for afholdelsen.

Anita Dürkop

Biblioteket
Center for Politik, Organisation & Borgerbetjening

Stine Jensen

Administration
Center for Dagtilbud & Skoler

Lasse Elsman

Budget
Center for Økonomi & HR

Signe Meridin Villadsen

Plan- Vej & Landskab
Center for Teknik & Miljø

Line Sandholm Hermansen

Plan- Vej & Landskab
Center for Teknik & Miljø

Birgitte Jacobsen

Stab & Ejendomsstyring
Center for Teknik & Miljø

Petra Thorgaard

Organisation
Center for Økonomi & HR

Tommy Kofoed

Miljø
Center for Teknik & Miljø

Cecilie Jønck, **Tue Vilhelm Konow** og **Camilla Reenberg Eriksen** spillede alle en væsentlig rolle i at den praktiske afholdelse forløb glat.

KLIMABORGERSAMLING GREVE KOMMUNE

